

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL: FILOLOGIE

TEZĂ DE DOCTORAT
REZUMAT

Conducător de doctorat
Prof. Univ. Dr. Vlad Eduard

Student doctorand
Bîrjovanu (Neacșu) M. Cristiana-Roxana

CONSTANTA
2018

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL: FILOLOGIE

CONSTRUCȚII ALE MASCULINITĂȚII ÎN ROMANELE AMERICANE
CONTEMPORANE ALE LUI JOHN UPDIKE ȘI PHILIP ROTH

Conducător de doctorat

Prof. Univ. Dr. Vlad Eduard

Student doctorand

Bîrjovanu (Neacșu) M. Cristiana-Roxana

CONSTANTA

2018

CUPRINS

CUPRINS.....	Error! Bookmark not defined.
MULȚUMIRI.....	Error! Bookmark not defined.
INTRODUCERE.....	Error! Bookmark not defined.
PARTEA I. CONTEXTE	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 1.PRIVIRE ISTORICĂ ASUPRA STUDIILOR MASCULINITĂȚII	Error! Bookmark not defined.
1.1. De la contractul social la contractul de gen: apariția societății patriarhale moderne	Error! Bookmark not defined.
1.1.1. Thomas Hobbes și provocarea legilor “naturale” ..	Error! Bookmark not defined.
1.1.2. Moștenirea de gen a lui John Locke.....	Error! Bookmark not defined.
1.1.3. Opiniile lui Jean-Jacques Rousseau cu privire la teoria contractului social....	Error! Bookmark not defined.
1.2. Perspective psihologice: Teoria Psihanalitică a lui Freud	Error! Bookmark not defined.
1.3. Paradigma identității masculine a rolurilor de gen.....	Error! Bookmark not defined.
1.4. Teoria lui Lacan	Error! Bookmark not defined.
1.5. Masculinitatea și provocările teoriilor feministe.....	Error! Bookmark not defined.
1.6. Studii critice despre masculinitate.....	Error! Bookmark not defined.
1.6.1. Masculinitatea ca homofobie în construirea identității de gen	Error! Bookmark not defined.
1.6.2. Masculinitatea hegemonică și sportul	Error! Bookmark not defined.
1.7. Postmodernismul, mecanismele de reglementare ale puterii, discursului și masculinitatea.....	Error! Bookmark not defined.
1.8. Teoria genului	Error! Bookmark not defined.
1.9. Conceptul de performativitate de gen.....	Error! Bookmark not defined.
1.10. Concluzii	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 2.ABORDĂRI ALE MASCULINITĂȚII: O PRIVIRE MAI COMPLEXĂ	Error! Bookmark not defined.
2.1. Masculinitatea la începutul secolului XXI – un concept complex și dificil	Error! Bookmark not defined.

2.1.1. “Masculinitatea hegemonică” a lui Connell și discursul dominant	Error!
Bookmark not defined.	
2.1.2. Noi reprezentări ale masculinității: Intersecții și direcții inovative	Error!
Bookmark not defined.	
2.1.3. Reprezentări masculine ebraice	Error! Bookmark not defined.
2.2. Noi abordări în teoriile contemporane ale masculinității	Error! Bookmark not defined.
defined.	
2.2.1. Masculinitatea în afacerile transnaționale	Error! Bookmark not defined.
2.2.2. Masculinitatea incluzivă	Error! Bookmark not defined.
2.2.3. Masculinitatea afectivă	Error! Bookmark not defined.
2.4. Concluzii	Error! Bookmark not defined.
PARTEA a-II-a. REPREZENTĂRI LITERARE ALE MASCULINITĂȚII CONTEMPORANE	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 3. DEBUTUL ANILOR ‘60: ALEXANDER PORTNOY ȘI EȘECUL MASCULINITĂȚII HEGEMONICE	Error! Bookmark not defined.
3.1. Discursuri freudiene în <i>Portnoy’s Complaint</i>	Error! Bookmark not defined.
3.1.1. Recitindu-l pe Freud în drama familiei Portnoy	Error! Bookmark not defined.
3.1.2. Freud, psihanaliză, tradiții ebraice și ... Plângerile cui?	Error! Bookmark not defined.
defined.	
3.2. Relația romanului <i>Portnoy’s Complaint</i> cu discursurile foucauldiene privind dinamica puterii și cu teoria “queer” a lui Judith Butler.....	Error! Bookmark not defined.
3.3. Violența, calea către puterea masculină?	Error! Bookmark not defined.
3.4. Baseball-ul și masculinitatea Americano-Ebraică	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 4. CORPUL MASCULIN ÎN <i>AMERICAN PASTORAL</i> ȘI ÎN TETRALOGIA LUI UPDIKE	Error! Bookmark not defined.
4.1. Genul și formarea identității în teoriile lui Butler	Error! Bookmark not defined.
4.2. Masculinitatea ebraică și Suedezul	Error! Bookmark not defined.
4.4. Harry “Rabbit” Angstrom – eroul American arhetipal?	Error! Bookmark not defined.
4.4. Relații între masculinități în <i>American Pastoral</i> : retorica homosocială	Error! Bookmark not defined.
Bookmark not defined.	
4.5. EXCEPTIONALISMUL AMERICAN ȘI MASCULINITATEA	Error! Bookmark not defined.
defined.	
4.5.1. Suedezul și Rabbit: naționalismul și mitul exceptionalismului American	Error! Bookmark not defined.

4.5.2. Suedezul – avatarul lui Kennedy, un simbol al stereotipurilor masculinității naționale	Error! Bookmark not defined.
4.5.3. Lindbergh și masculinitatea hegemonică în romanul lui Roth de istorie alternativă	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL 5. FAMILIE, PATERNITATE ȘI MASCULINITATE HEGEMONICĂ ÎN ROMANELE SELECTATE ALE LUI ROTH ȘI ÎN TETRALOGIA LUI UPDIKE.....	
Error! Bookmark not defined.	
5.1. Prezența tatălui: libertate în Shvitz	Error! Bookmark not defined.
5.2. Earl Angstrom – tatăl capturat între teoriile freudiene și oedipale.....	Error! Bookmark not defined.
5.3. Harry Angstrom și eșecul lui în rolul tatălui	Error! Bookmark not defined.
5.4. Herman Roth	Error! Bookmark not defined.
5.5. Neascultarea Suedezului: paternitatea și masculinitatea hegemonică în criză.....	Error! Bookmark not defined.
CONCLUZII	
Error! Bookmark not defined.	
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	
Error! Bookmark not defined.	

ABSTRACT

Cercetarea de față consideră o serie de perspective menite să ofere o imagine mai clară a evoluțiilor care au apărut în ultimele decenii, atât în literatură cât și în lumea extra-literară. Teza se angajează în procesul complex de evaluare a aspectelor legate de “probleme de gen” privind reprezentări ale masculinității în romanele lui John Updike și Philip Roth. Deși construcțiile culturale ale masculinității apar în mod predominant în romanele lui John Updike și Philip Roth, există relativ puțină critică al cărei accent este pus pe semnificațiile, construcțiile și performativitățile masculinității în operele lor, ceea ce a reprezentat motivația care a condus la scrierea acestei disertații.

Cercetarea își propune să contribuie la cercetarea promovată de lucrările scrise până în prezent despre Updike, Roth și masculinitate, oferind o interpretare a celor șapte romane investigate, prin prisma secolului XXI. Modalitățile în care aceste romane portretizează masculinitatea sunt examinate prin intermediul teoriilor social-constructiviste ale masculinității, în care opera teoretică lui Raewyn Connell ocupă un loc important. Ideile lui Foucault desprinse din *The History of Sexuality, Discipline And Punish: the Birth of the Prison* and *The Ethics of the Concern of the Self as a Practice of Freedom* și teoriile feministe (Judith Butler), dialogând critic cu teoria lui Freud despre dobândirea identității de gen, sunt doar câteva dintre resursele secundare care au fost utilizate în această teză de doctorat. Cele menționate mai sus sunt menite să ofere cadrul fundamental pentru o mai bună înțelegere și interpretare a doi autori americani foarte importanți: John Updike și Philip Roth.

CUVINTE CHEIE:

Masculinitate hegemonică, gen, identitate, putere, excepționalism American, reprezentări ale masculinității evreiești, masculinități afective, masculinități incluzive, paternitate.

Într-o epocă în care problemele legate de gen au devenit centrale atât în campusurile universitare, cât și în afara lor, lucrările lui John Updike și Philip Roth sunt interesante atât pentru fanii celor doi scriitori deja canonici, cât și pentru militanții hotărâți să le reexamineze critic statutul canonic.

În domeniul studiilor de gen, cercetările care se ocupă explicit de problema masculinității sunt încă puține, foarte probabil datorită faptului ca feminismul a câștigat de mult timp, un loc mai important. Feminismul a atras atenția asupra inegalității și a discriminării. Întrebarea care se pune este următoarea: de ce ar fi interesat cineva de aspecte ale masculinității, din moment ce ea are rol normativ, guvernând în continuare societățile contemporane? Cu toate acestea, legitimitatea plasării genului în context și examinarea unor aspecte ale culturii contemporane care au făcut atât feminitatea, cât și masculinitatea problematice și critice a devenit din ce în ce mai necesară, într-un context mai larg în care LGBT ar trebui, de asemenea, să fie luat în considerare.

Având în vedere acest lucru, este necesară o analiză critică a ipotezelor explicite și implicite ale abordărilor academice tradiționale de interpretare a operelor literare în contextul în care apar noi reevaluări ale genului. Această examinare a unui cadru teoretic mai cuprinzător, care cuprinde diferite abordări, o serie de orientări comportamentale referitoare la masculinitate, a fost considerată foarte utilă, oferind tezei de doctorat baza și contextul necesar pentru a examina lucrările de ficțiune ale autorilor americani. Deși analizează reprezentări ale masculinității, configurațiile practicilor de gen în relație cu poziția bărbaților în arhitectura relațiilor de gen, teza de doctorat se referă în principal la percepții și ilustrații în ficțiune, mai degrabă decât la descrierea oamenilor și a locurilor în lumea cotidiană. Totuși, oamenii reali și locurile pe care le teritorializează fac parte din procesul complex de comunicare în care textele literare, personajele, lumea lor ficțională, precum și cititorii și scriitorii, joacă un rol semnificativ.

O investigație amănunțită a romanelor lui Updike și Roth ia în considerare mai degrabă configurațiile în care personajele masculine sunt modelate printr-o interacțiune complexă de gen, clasă, etnie, decât structuri rasiale și discursuri specifice contextului lor cultural. O importanță deosebită pentru teză este măsura în care aceste forțe contribuie la construirea masculinităților și în ce măsură aceste reprezentări ale masculinităților rezistă

constrângerilor structurale. Romanele lui Updike și Roth, după cum arată această cercetare, oferă reprezentări care prezintă rolul semnificativ pe care structurile sociale îl au în construirea masculinității. Pentru a fi identificați ca fiind "bărbați", protagoniștii de sex masculin ai lui Updike și Roth sunt forțați să se descurce în cadrul structurilor și discursurilor lor sociale contemporane, aceștia elaborând deja maniere specifice în care masculinitățile lor sunt construite și executate, în conformitate cu stereotipurile de gen predominante într-o lume încă condusă de patriarhie. Cercetarea se concentrează asupra așa-numitei "Rabbit's Tetralogy" (*Rabbit, Run, Rabbit Redux; Rabbit Is Rich și Rabbit at Rest*), precum și asupra romanelor lui Philip Roth: *Portnoy's Complaint, American Pastoral* și *The Plot against America*.

O creștere actuală a interesului față de subiectul masculinității susține această analiză actualizată a romanelor lui Updike și Roth, evidențiind condițiile necesare și motivația unei cercetări reînnoite a construcțiilor masculinității în romanele celor doi autori. Prin urmare, teza de doctorat oferă o reexaminare a unei părți semnificative a romanelor lui Updike și Roth, explorând intersecțiile problemelor esențiale ale masculinității, etnicității, puterii, sportului și tensiunilor sociale din America, prezentate în romanele lor, între anii 1960 și 2004. Tema masculinității americane în scrierile lui Updike și Roth este centrală. Dar, după cercetările întreprinse pentru elaborarea acestei teze, a existat un interes mai redus pentru identificarea măsurii în care această temă are implicații care depășesc lumile ficționale pe care autorii le-au creat, într-un studiu comparativ și contrastiv și mai mult asupra clarificării unor aspecte importante ale lumilor ficționale în care se mișcă protagoniștii operelor investigate.

Obiectivul general este de a examina modelele masculinității în cadrul acestor romane și relevanța lor în retorica ficțională. Ipoteza este aceea că operele literare se constituie drept unul dintre cele mai semnificative domenii simbolice în construirea modelelor de gen și, în consecință, printre cele mai potrivite domenii de cercetare pentru această analiză. Cercetarea construcțiilor ficționale ale masculinității a fost realizată prin aplicarea unui cadru teoretic multidisciplinar corpului selectat. Baza acestei cercetări este, pe de o parte, deconstrucția masculinității hegemonice și, pe de altă parte, cercetarea modelelor alternative de masculinitate. În consecință, obiectivele specifice ale cercetării actuale sunt multiple. Exemplific în acest sens: creșterea vizibilității masculinității ca structură culturală, cu ajutorul unor construcții ierarhice de relații de putere, cum ar fi genul, etnia și sexualitatea, asimilarea celor mai inovatoare contribuții academice la studiile masculinității din domeniul psihologiei, sociologiei, genului, rasei, etniei și sexualității, folosirea unui corpus de teorii despre studiul construcțiilor masculinității în textele literare americane, în special cele scrise de John Updike

și Philip Roth, în ultimele șase decenii. În plus, merită să se țină seama de articularea aparatului critic esențial în realizarea deconstrucției masculinității hegemonice și, între timp, să fie analizate noi construcții alternative de masculinitate dezvoltate în literatura americană de către John Updike și Philip Roth. Unul dintre cele mai importante obiective ar fi investigarea modului în care o abordare mai amplă a acestui cadru teoretic ar putea duce la încorporarea unui discurs între teoriile feministe și studiile masculinității în lucrările lui Updike și Roth.

Schema organizatorică a prezentei teze de doctorat are la bază două direcții de importanță majoră pentru dezvoltarea întregii analize: (1) prima parte constă în abordarea teoriilor și a contextelor în care au apărut și s-au dezvoltat studiile masculine și studiile critice despre masculinitate; (2) în a doua parte sunt analizate construcțiile literare contemporane ale masculinității.

Lucrarea prezintă detaliat analiza teoriilor multidisciplinare, sub titlul „Partea I. Contexte”, care se desfășoară în prima parte a cercetării, respectiv capitolul I și II. Aceste teorii sunt aplicate în continuarea studiului, corpului literar selectat în ultimele trei capitole, comasate sub titlul „Partea a II-a. Reprezentări literare ale masculinităților contemporane”.

Primul capitol, „Privire istorică asupra studiilor masculinității”, pornește de la evaluarea unor perspective asupra construcțiilor de gen și masculinității. Începutul capitolului se concentrează separat pe trei teoreticieni fundamentali ai contractului social. Fiecare subsecțiune conține o scurtă prezentare a argumentelor esențiale ale gânditorului respectiv, cu accent pe ideile lor privind natura umană și construcțiile sociale. Fiecare astfel de analiză din fiecare secțiune este raportată și la analiza feministă, obiectivul final fiind acela de a descoperi prezențele „bărbătești” („manly”) așa cum erau ele percepute în acele vremuri.

Deși genul a devenit un important indicator de identitate abia în secolul al XX-lea, evoluțiile semnificative care prezintă preocupări cu privire la construcțiile de gen pot fi observate încă de la începutul modernității. În acest sens, politica de gen a discursului drepturilor din ultimul parte a secolului al XVIII-lea s-a concentrat pe opozițiile binare precum rațiune / pasiune și masculin / feminin, conducând la divizarea lumii politice în sferele publică și privată. Chiar dacă, la prima vedere, ideile teoreticienilor contractului social sunt mai puțin relevante azi în analiza masculinității, există cel puțin două motive pentru care ele sunt importante. Primul este că teoriile contractului social au pus bazele raportării la societate prin prisma construcțiilor sociale. Al doilea motiv arată că, în ciuda faptului că teoreticienii contractului social nu au folosit conceptul de masculinitate, l-au anticipat, împreună cu conceptul de gen, din punctul de vedere al construcției sociale a diferenței sexuale pornind de

la diviziunea sexuală de muncă, și nu numai. Ei au adoptat o abordare constructivistă, fără să o numească ca atare, pentru a contesta puterea abuzivă. Dar probabil au făcut-o și cu scopul de a explica superioritatea bărbaților față de femei, încercând să evite explicațiile care au legătură cu natura.

Printre aceia care se pot considera fondatorii acestei perspective patriarhale în cadrul modernității europene au fost Thomas Hobbes, John Locke și Jean-Jacques Rousseau, arhitecți ai teoriei contractului social, teorie care, în ciuda acestor aspecte progresive, a fost impregnată de sexism și masculinitate. Acești gânditori au atras atenția asupra caracteristicilor societale ale ființelor umane, declarând că fiecare om s-a implicat în mai multe contracte cu ceilalți, ceea ce a clarificat relația sa cu ceilalți, dar și statutul pe care îl deținea în societate, la acel moment. Contractul social a reprezentat un pas înainte în emanciparea individului în raport cu structurile de autoritate. Această emancipare a fost benefică pentru bărbați, femeile fiind încă păstrate într-un rol secundar în familie, dar mai ales în societate.

Conform lui Tim Edwards (2006: 2), studiile privind masculinitatea s-au dezvoltat în trei etape sau „valuri”. Primul a examinat masculinitatea ca o identitate socială construită. Această identitate a fost definită la început în termenii teoriei psihanalitice a rolurilor și în termenii rolurilor de gen, dar gânditorii și contextul în care și-au exprimat ideile „patriarhale” preced, de secole, discuțiile teoretice actuale, în mod evident, precedând teoriile freudiene și mai recent, teoria rolurilor de gen.

Ideile, convingerile, percepțiile legate de gen merg înapoi în timp, până la începutul istoriei. O schemă relativ lungă poate oferi o bază, dar accentul se va pune pe epocile care sunt relevante pentru propria cultură, fie că o numim modernă sau postmodernă.

O analiză a conceptului de masculinitate implică în mod evident analiza relației dintre genuri. O perspectivă amplă asupra domeniului cercetat are de câștigat din progresele realizate de teoreticienele feministe (Simone de Beauvoir, Helene Cixous) și cercetarea post-feministă (Julia Kristeva, Judith Butler), în a doua fază.

În ceea ce privește studiile despre masculinitate, autori precum Arthur Brittan, R.W. Connell, Michael Kaufman, Michael Kimmel și Michael Messner sunt figuri proeminente ale cercetării care au studiat modul în care masculinitățile sunt construite din punct de vedere cultural, social (în loc de a fi înnăscute) și cum relațiile de putere dintre bărbați și femei, dar și între bărbați, sunt susținute. În același context, sportul afectează evident modul în care oamenii, inclusiv bărbații, construiesc înțelesuri privind identitatea lor de gen. Atât în romanele lui Roth, cât și în cele ale lui Updike, urmând o caracteristică a culturii americane în ansamblu, a fi un bun atlet este un atribut al succesului și al masculinității. Trei teme majore

domină literatura despre masculinitate și despre sport, indiferent că este hegemonică sau nu: interacțiunea umană în lumea sportului, aspectul și fizicitatea sportului.

Al treilea val al cercetărilor a căutat adesea să reconsidere întreaga noțiune de masculinitate și a încercat să mute atenția de la practicile masculinității la teoretizarea acesteia. Această teorie se datorează creșterii teoriei poststructuraliste, teoriei „queer” și atenției reorientate asupra problemelor de performativitate.

În concluzie, această cercetare are în vedere, în raport cu o serie de texte ficționale de mare impact în cultura contemporană, complexitatea relației dintre conceptele construite social de gen și sexualitate, într-un context cultural contemporan și modul în care această interacțiune întărește, provoacă și articulează relațiile de putere. Construcțiile culturale contemporane de gen și sexualitate sunt văzute ca identități interconectate, înglobate în practicile istorice, sociale, culturale și politice (Connell 1987; Connell și Messerschmidt, 2005, Connell 2005a) ale secolelor douăzeci și douăzeci și unu, deschise discuțiilor interdisciplinare.

Al doilea capitol, „Abordări ale masculinității: o privire mai complexă”, combină perspectivele și textele din studiile culturale și literare cu abordările recente ale masculinității, mai exact, cele dezvoltate la începutul secolului XXI. În același timp, acest capitol evidențiază legătura dintre literatură și identitate, limbă și sexualitate pentru construirea lumii ficționale, înțeleasă ca reprezentare literară a identităților individuale și colective. În prima parte, este realizată analiza evoluției studiilor în domeniul masculinității la începutul secolului XXI, în acest sens, conceptul lui Connell de „masculinitate hegemonică”, reconsiderat în ediția din 2005, „*Masculinities*” fiind legat de discursul dominant. În continuare, sunt analizate noi masculinități, fiind studiate intersecții și noi direcții, o atenție deosebită acordându-se reprezentărilor masculinităților ebraice în cultura americană contemporană. În finalul capitolului sunt analizate teoriile contemporane din domeniul masculinității: masculinitatea în afacerile transnaționale, masculinitatea incluzivă și masculinitatea afectivă.

Dezvoltarea studiilor de masculinitate, evoluția de la teoria unei masculinități singulare la o pluralitate de masculinități, subliniază diferențierea sporită a ariei de interes a temei. Abordarea combină analizele textuale cu discursurile specializate, teoretice ale masculinității și studiilor de gen pentru a identifica mecanismele de construire și dezvoltare a reprezentărilor masculinităților în textele literare ale lui Updike și Roth și pentru a sublinia influența sistemului literar însuși, a societății și contextului cultural privind percepția mecanismelor masculinităților. Prin urmare, scopul acestui capitol este de a oferi o bază pentru următoarele capitole, astfel încât teoriile din domeniul masculinității și studiilor de

gen, dintr-o perspectivă interdisciplinară, să fie aplicate unui corpus literar scris de Updike și Roth.

A doua parte a tezei este structurată în trei capitole, axate pe masculinitatea hegemonică (capitolul III), corpul masculin (capitolul IV) și familie, paternitate și masculinitate hegemonică (Capitolul V) în romanele lui Roth și tetralogia lui Updike.

Capitolul trei, „Debutul anilor ‘60: Alexander Portnoy și eșecul masculinității hegemonice”, abordează interconexiunile dintre identitățile culturale ebraice în cultura americană, corpul masculin, instituția familiei, dar și alte teme legate de masculinitate, în romanul *Portnoy's Complaint*. Protagonistul romanului este examinat prin prisma suprapunerii discursului psihanalitic al lui Freud, al teoriilor lui Foucault privind dinamica puterii, precum și al teoriei „queer” a lui Judith Butler.

Portnoy's Complaint, mai mult decât orice alt roman al lui Roth, se concentrează asupra problemelor masculinității, analizând metodele prin care masculinitatea vulnerabilă este construită prin structurile și discursurile sociale, precum și modul în care un personaj se supune puterii disciplinare a discursului într-o încercare de a dobândi ceea ce s-ar putea numi o poziție umană mai puțin „nedemnă”. Capitolul se referă, de asemenea, la figura maternă, așa cum este ea percepută în teoriile lui Freud. Personajul feminin care ilustrează aceasta figură freudiană, Sophie, este perceput de Alex ca fiind cauza principală a dificultăților sale de afirmare a masculinității. De fapt, așa cum afirmă criticul Sarah Eden Schiff bazându-se pe teoria sistemelor familiale, părinții - Jack cu incapacitatea sa de a-și gestiona viața, și Sophie, cu tendința de a-și asuma prea multă responsabilitate (masculinitate) - generează abaterile lui Alex (Schiff, 2006: 37). Alex disprețuiește în mod deschis intruziunea mamei sale și, în același timp, este descurajat de apatia și dezinteresul tatălui său, imaginea patriarhului în declin. Ultimele două subcapitole iau în considerare două teme principale privind construirea masculinității: violența în general și expresii și mecanisme ale sale în baseball-ul american, acestea reprezentând mijloace dominante de construcție a masculinității în ficțiunea lui Philip Roth, fiind în același timp mijloace pentru a atinge masculinitatea hegemonică.

Următorul capitol, „Corpul masculin în *American Pastoral* și în tetralogia lui Updike”, accentuează faptul că romanele nu numai că se raportează la o tipologie evidentă de eroi masculini, dar oferă, în același timp, loc de interpretare dacă luăm în considerare stereotipurile de gen și modul în care acestea influențează dezvoltarea identității masculine. Personajele portretizate în lucrările explorate în această teză demonstrează clar complexitatea cu care se confruntă bărbații americani și evrei-americani care încearcă să se ridice la înălțimea provocărilor paradigmelor etnice și / sau sociale ale masculinității. Masculinitatea lor

prezintă o anumită flexibilitate și instabilitate prin faptul că nu corespunde nici idealului predominant, nici modelului evreiesc tradițional. Mai degrabă, personajele analizate reprezintă un amalgam divers de tipologii masculine aflate în momente critice, de răscruce. Capitolul aduce în centrul discuției scrierile unor autori precum Judith Butler și Raewyn Connell, în lucrările acestora, corpul fiind identificat ca având multe conotații și semnificații. Scopul este de a analiza modul în care aceste teorii pot fi aplicate textelor lui Philip Roth și John Updike în *American Pastoral*, publicat de Roth în 1997 și romanelor lui Updike din tetralogia „Rabbit”.

Ultimul capitol, „Familie, paternitate și masculinitate hegemonică în romanele selectate ale lui Roth și în tetralogia lui Updike”, abordează modul în care masculinitatea este utilizată în mediul familial, fiind comparată cu abordarea lui Connell privind masculinitatea hegemonică. Această secțiune are ca scop principal găsirea de răspunsuri la întrebarea despre măsura în care acțiunile individuale ale personajului masculin sunt restrânse de comunitatea sa (în cazul lui Philip Roth acest lucru se referă nu numai la comunitatea americană ca întreg, ci și la cea a comunității evreiești). Astfel, așa cum se va vedea, în romanele analizate, atât Updike, cât și Roth se concentrează asupra relației complicate dintre protagoniștii individuali și comunitatea americană / evreiască (colectivă) din care fac parte.

Concentrându-se pe romanele tetralogiei lui Updike și ale lui Philip Roth: *Portnoy's Complaint*, *American Pastoral*, *The Plot against America*, capitolul explorează familiile personajelor principale, accentul fiind pus pe figurile paterne. Deși atât Roth, cât și Updike sunt recunoscuți că fiind, în esență, autori axați pe personaje masculine, și deși, în scrierile lor, familiile nu sunt întotdeauna descrise ca având o influență benefică asupra identității masculine, în aceste romane găsim atât familia ca impact negativ asupra identității bărbătești, cât și tatăl deschis, receptiv, a cărui masculinitate se dezvoltă în acord cu ceea ce are nevoie familia sa. Primele romane redau o influență negativă a familiei asupra dezvoltării masculinității, în timp ce ultimul, *The Plot against America*, îl prezintă pe Herman ca bărbat și tată dominant și responsabil, încercând să își îndeplinească rolul în situații dificile pentru el și familia sa. Explorând eroii acestor romane, acest capitol analizează măsura în care personajele masculine reușesc să-și reconcilieze poziția față de idealul de masculinitate hegemonică în care ar trebui să joace roluri dominante, patriarhale.

Atât Updike, cât și Roth au opus adesea antagonismele interne - în general conflictul dintre valorile tradiționale și cele contemporane - familiei. În tetralogia analizată, Updike descrie animozitățile dintre părinți și fii și dintre soți și soții. În mod similar, în termenii lui David Brauner, Roth prezintă opoziția între bărbații evrei, fie ei părinți și fii, frați sau autori și

critici, toți evreii care judecă, învinuiesc, înșală și se rănesc unul pe altul (Brauner, 2007: 193), în *Portnoy's Complaint* și chiar și în *American Pastoral*, într-o anumită măsură. Cu toate acestea, în cărțile sale mai recente, Roth oferă o imagine mai armonioasă a propriei sale familii, această recunoaștere fiind evidentă în romanul *The Plot against America*, un roman pe care unii îl pot găsi atipic pentru Philip Roth - dar ce ar fi tipic pentru Roth în calitate de scriitor major care se schimbă și evoluează în mod constant, în funcție de provocările literare și extra-literare la care încearca să răspundă?

În timp ce recurge la teoriile dezvoltate în studiile privind masculinitatea, teza investighează rolul jucat de expresiile și performativitatea identităților masculine și feminine în romanele celor doi autori. Este avută în vedere, printre altele, o preocupare comună care stă la baza operei ambilor romancieri: reprezentarea masculinității hegemonice văzută ca superioară sau masculinitate dominantă, precum și transformarea masculinității alternative.

Teza de față se concentrează pe modul în care John Updike și Philip Roth produc performativ masculinitatea, în loc să o reprezinte pur și simplu ca un atribut incontestabil al anumitor personaje. Masculinitățile sunt multiple, istorice și sociale, iar teza *Construcții ale masculinității în romanele americane contemporane: John Updike și Philip Roth* se concentrează pe masculinitate. Ea examinează un spațiu ficțional folosit de cei doi autori pentru reconfigurarea imaginativă a sinelui masculin și a relațiilor sociale în cultura contemporană americană. Reprezentată atât de Updike, cât și de Roth, masculinitatea americană a suferit schimbări dramatice în bine și în rău, iar textele literare examinate în această teza consemnează aceste schimbări din mai multe perspective oferite de studiile de gen, în special de studiile masculinității.

După cum se observă din analiza tezei, există o tendință ca masculinitatea să fie caracterizată de o asociere cu dominația masculină, patriarhia, hegemonia, heterosexismul, conducerea sau heteronormativitatea. Romanele analizate dezvăluie masculinitatea ca fiind nici individual liberatoare, nici egalitaristă.

Pe măsură ce fac progrese pe parcursul lungilor lor itinerarii artistice, viziunile și tonurile romanelor lui Updike și Roth se transformă într-o poveste mai dramatică, iar personajele lor masculine, deși sunt constrânse de structurile sociale, nu sunt complet prinse în ele. Romanele, chiar dacă sunt guvernate de discursuri de masculinitate, iar personajele se definesc în principal în ceea ce privește puterea, în aceleași timp deopotrivă romanele și persoanele expun limitele unei astfel de construcții.

Relația dintre aceste structuri și personaje este una dinamică; valorile fundamentale și construcția acestor personaje sunt, de fapt, modelate de structurile sociale la care aderă prin

practicile lor de gen. Rezistența la schimbarea cauzată de aceste noi structuri sociale există, dar este totuși limitată.

Teza situează analiza masculinității în romanele lui Updike și Roth în contextul viziunii lor în mare parte patriarhale și încearcă să sublinieze efectul asupra modului în care percepțiile de gen au fost modificate de mecanismele de schimbare. Având în vedere cele mai sus prezentate, structurile de masculinitate care au predominat în literatură multă vreme se dovedesc a fi deschise către o schimbare treptată, într-o „luptă” din ce în ce mai echilibrată a sexelor. Aceste sexe nu mai sunt de mult două, ci o pluralitate descrisă de o abreviere care nu a fost importantă în lumea patriarhală a romanelor examinate în spațiul teoretic și de analiză și interpretare al acestei teze de doctorat, dar care devine din ce în ce mai vizibilă în lumea contemporană. Această abreviere este, desigur, acronimul LGBT.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

A. Surse primare

Roth, Ph. (1969). *Portnoy's Complaint*. London: Vintage Penguin Random House, 2016. (PC)

----- (1997). *American Pastoral*. London: Vintage Penguin Random House, 2006. (AP)

----- (2004). *The Plot against America*. London: Vintage Penguin Random House, 2016. (PA)

Updike, J. *Rabbit at Rest*. New York: Knopf, 1990. (RaR)

----- *Rabbit Is Rich*. New York: Fawcett, 1981. (RiR)

----- *Rabbit Redux*. New York: Knopf, 1971. (RRed)

----- *Rabbit, Run*. New York: Fawcett, 1960. (RR)

B. Surse secundare

Brauner, D. "American Anti-Pastoral: Incontinence and Impurity in *American Pastoral* and *The Human Stain*." In *Philip Roth's America: The Later Novels*. Ed. Derek Parker Royal. Spec. issue of *Studies in American Jewish Literature* 23, 2004: 67-76. Electronic source.

----- "Getting In Your Retaliation First": Narrative Strategies In *Portnoy's Complaint*. In *Philip Roth New Perspectives on an American Author*. Ed. Derek Parker Royal. London: Greenwood Publishing Group, 2005: 43-59. Print.

----- *Philip Roth*. Manchester: Manchester University Press. 2007. Print.

----- "Queering Philip Roth: Homosocial Discourse in 'An Actor's Life For Me,' Letting Go, Sabbath's Theater, and the 'American Trilogy'". *Studies in the Novel* Vol. 48. No. 1 (Spring), 2016: 86–106. Electronic source.

Brod, H. "The Case for Men's Studies". *The Making of Masculinities: The New Men's Studies*. Ed. Harold Brod. New York: Routledge, 1992. Print.

----- "The Construction of the Construction of Masculinities". *Constructions of Masculinity in British Literature from the Middle Ages to the Present*. Ed. Horlacher, St. New York: Palgrave MacMillan, 2011. Print.

-----& Kaufman. M. (eds.) *Theorizing masculinities*. Thousand Oaks, CA: Sage. 1994. Print.

Butler, J. *Bodies that Matter: On the Discursive Limits of Sex*. New York: Routledge, 1993. Print.

------. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge, 1999. Print.

------. *Undoing Gender*. New York: Routledge, 2004. Print.

Connell, R. *Gender and Power: Society, the Person and Sexual Politics*. Cambridge: Polity Press, 1987. Print.

------. "A Whole New World: remaking masculinity in the context of the environmental movement". *Gender and Society*. vol. 4 no. 4, 1990: 452-478. Electronic source.

------. "Teaching the boys: new research on masculinity and gender strategies for schools". *Teachers College Record*. vol. 98 no. 2, 1996: 206-235. Electronic source.

------. *The Men and the Boys*. Cambridge: Polity Press, 2000. Print.

------. "Studying men and masculinity". *Resources for feminist research*. Vol 29, No. 1-2, 2001:43-56. Electronic source.

------. "Understanding Men: Gender Sociology and the New International Research on Masculinities". *Social Thought & Research*, Vol. 24, 1&2, 2002: 13-31. Electronic source.

------. "Masculinities, change, and conflict in global society: thinking about the future of men's studies". *The Journal of Men's Studies*, Spring, Vol. 11, 3, 2003: 249–266. Electronic source.

------. *Masculinities*. Second edition. Cambridge: Polity Press, 2005a. Print.

------. "Growing up masculine: rethinking the significance of adolescence in the making of masculinities". *Irish Journal of Sociology*. vol. 14. no. 2, 2005b: 11-28. Electronic source.

------. *Gender*. 2nd edition. Cambridge: Polity Press, 2009. Print.

------. "The study of masculinities". *Qualitative Research Journal*. Vol. 14 Issue: 1, 2014: 5-15. Electronic source.

----- & Messerschmidt. W. J. "Hegemonic masculinity: rethinking the concept". *Gender and Society*. vol. 19. no. 6, 2005: 829-859. Electronic source.

----- & Wood. J. "Globalization and business masculinities". *Men and Masculinities*. vol. 7 no. 4, 2005: 347-364. Electronic source.

Foucault, M. (1976). *The History of Sexuality. Volume 1: An Introduction*. Trans. by Robert Hurley. New York: Pantheon, 1978a. Print.

-----, *Discipline And Punish the Birth o f the Prison*. Vintage Books New York: Random House, 1978b. Print.

-----, "The Ethics of the Concern of the Self as a Practice of Freedom". *Michel Foucault. Ethics. Subjectivity and Truth: Essential Works of Foucault 1954–1984*. Ed. Rabinow P. Volume 1. London: Penguin, 2000: 281–301. Print.

-----, *Archaeology of Knowledge*. London: Routledge Classics, 2002. Print.

Freud, S. (1923). "The Ego and the Id". *The Freud Reader*. Ed. Peter Gay. New York: W.W. Norton & Company. Inc., 1989: 628-661. Print.

-----, (1907). "Family Romances". *The Freud Reader*. Ed. Peter Gay. New York: W.W. Norton & Company. Inc., 1989: 297-301. Print.

-----, (1921). "Group Psychology and the Analysis of the Ego". *The Freud Reader*. Ed. Peter Gay. New York: W.W. Norton & Company. Inc., 1989: 626-628. Print.

-----, (1914). "On Narcissism: An Introduction". *The Freud Reader*. Ed. Peter Gay. New York: W.W. Norton & Company. Inc. 1989: 545-562. Print.

-----, (1930). "Civilization and Its Discontents". *The Freud Reader*. Ed. Peter Gay. New York: W.W. Norton & Company. Inc., 1989: 722-772. Print.

-----, "Creative Writers and Day-Dreaming." *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud. Vol. IX 1906-1908*). Ed. James Strachey. London: Hogarth Press, 1959: 436-443. Print.

-----, *Sexuality and the Psychology of Love*. New York: Touchstone Rockefeller Center, 1997. Print.

-----, *'Civilized' Sexual Morality and Modern Nervous Illness*. 89 Buckinghamshire, UK: Chrysoma Associates, 2004. Print.

Kimmel, M. S. "Review: Reading Men: Men, Masculinity, and Publishing". *Contemporary Sociology*. Vol. 21. No. 2 Mar, 1992: 162-171. Electronic source.

-----, *The Politics of Manhood: Profeminist Men Respond to the Mythopoetic Men's Movement (And the Mythopoetic Leaders Answer)*. Philadelphia: Temple University Press, 1995. Print.

- , *Manhood in America: A Cultural History*. New York: The Free Press, 1996. Print.
- , "Masculinity as homophobia: Fear, shame and silence in the construction of gender identity". *Toward a New Psychology of Gender*. Eds. Mary M. Gergen and Sara N. Davis. New York: Routledge, 1997: 223-245. Print.
- & Aronson A. (eds.) *Men and Masculinities: A Social, Cultural and Historical Encyclopedia*. Santa Barbara: Abc-Clio Publisher, 2004. Print.
- *The Gender of Desire Essays on Male Sexuality*. New York: State University of New York Press, 2005. Print.
- Hearn J. & Connell R. (eds.) *Handbook of Studies on Men and Masculinities*. Thousand Oaks: Sage, 2005. Print.
- & Messner M.A. *The History of Men*. New York: State University of New York Press, 2005. Print.
- & Messner. M.A. (Eds.) *Men's Lives* (7th ed.). Boston: Allen and Bacon, 2007. Print.
- , *Guyland*. New York: HarperCollins Publishers, 2008. Print.
- , *Misframing Men: The Politics of Contemporary Masculinities*. New Jersey: Rutgers University Press, 2010. Print.
- , & Messner. M. A. *Men's lives*. Boston: Allyn and Bacon Pubs., 2010. Print.
- & Davis T., "Mapping Guyland in College" *Masculinities in higher education: Theoretical and practical considerations*. Eds. J.A. Laker & T. Davis. New York: Routledge, 2011: 3- 15. Print.
- , *Angry White Men: American Masculinity at the End of an Era*. New York: Nation Books, 2013. Print.
- Messner, M. A. *Power at play: Sports and the problem of masculinity*. Boston: Beacon, 1992. Print.
- , *Politics of Masculinities: Men in Movements*. Thousand Oaks, MA: Sage, 1997. Print.
- , *Taking the Field: Women. Men and Sports*. Minneapolis: Regents of the University of Minnesota, 2002. Print.
- , "Reflections on Communication and Sport: On Men and Masculinities". *Communication & Sport*. 00, 2012: 1–12. Electronic source.

O'Connell, M. *Updike and the Patriarchal Dilemma: Masculinity in the Rabbit Novels*. Illinois: Southern Illinois University Press, 1996. Print.